

Bruksela, 12 marca 2024 r.
(OR. en)

7628/24

ENV 283
SAN 149
CONSOM 101
AGRI 206
DELECT 50

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	11 marca 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	C(2024) 1454 final
Dotyczy:	ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../... z dnia 11.3.2024 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 w odniesieniu do specyfikacji technicznych kluczowych elementów zarządzania ryzykiem

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2024) 1454 final.

Załącznik: C(2024) 1454 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.3.2024 r.
C(2024) 1454 final

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 11.3.2024 r.

**uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741
w odniesieniu do specyfikacji technicznych kluczowych elementów zarządzania
ryzykiem**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST AKTU DELEGOWANEGO

Zasoby wodne Unii znajdują się pod coraz większą presją, co prowadzi do deficytu wody w szeregu państw członkowskich. Ponadto zmiana klimatu, trudne do przewidzenia typy pogody i susze w znacznym stopniu przyczyniają się do ograniczenia dostępności wody słodkiej. Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym¹ i nowa strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu² – wpisujące się w ramy Europejskiego Zielonego Ładu – odnoszą się do ponownego wykorzystania na szerszą skalę oczyszczonych ścieków jako kluczowego narzędzia służącego zwiększeniu zdolności Unii do reagowania na rosnącą presję na zasoby wodne. Taka praktyka może ograniczyć pobór wody z wód powierzchniowych i podziemnych, promując ochronę wód, aby pomóc w przywróceniu bardziej stabilnego cyklu hydrologicznego, zgodnie z nadrzędnym celem w zakresie odporności w dziedzinie zasobów wodnych, który Unia Europejska promowała na Konferencji Wodnej ONZ w marcu 2023 r.

Obowiązujące prawodawstwo dotyczy praktyki ponownego wykorzystania wody. W ramowej dyrektywie wodnej 2000/60/WE³ wymieniono ponowne wykorzystanie wody, w połączeniu z promowaniem stosowania technologii oszczędzających wodę w przemyśle i wodooszczędnych technik nawadniania, jako jeden z dodatkowych środków, które państwa członkowskie mogą zdecydować się zastosować, aby osiągnąć cele dobrego stanu jakościowego i ilościowego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Dyrektywa 91/271/EWG⁴ dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych wymaga, aby oczyszczone ścieki były ponownie wykorzystywane w stosownych przypadkach. Trwający obecnie przegląd legislacyjny tej dyrektywy czyni ten wymóg jeszcze bardziej rygorystycznym.

Solidne zarządzanie ryzykiem jest kluczowym elementem zapewniającym bezpieczeństwo w celu zwiększenia zaufania publicznego do tej praktyki.

Przepisy dotyczące zarządzania ryzykiem zawarte w rozporządzeniu w sprawie ponownego wykorzystania wody

W rozporządzeniu (UE) 2020/741 w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody⁵ (zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie ponownego wykorzystania wody) określono zharmonizowane minimalne wymagania dotyczące jakości wody na potrzeby bezpiecznego ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków komunalnych do nawadniania w rolnictwie. Określono w nim również minimalne wymagania dotyczące

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020) 98 final).

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (COM(2021) 82 final).

³ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁴ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>).

monitorowania, przepisy dotyczące zarządzania ryzykiem do celów oceny potencjalnych dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i środowiska oraz przeciwdziałania im, wymogi dotyczące wydawania pozwoleń oraz przepisy dotyczące przejrzystości, zgodnie z którymi kluczowe informacje na temat każdego projektu ponownego wykorzystania wody są udostępniane publicznie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ponownego wykorzystania wody otrzymywanie i dostawa odzyskanej wody podlegają obowiązkowi uzyskania zezwolenia. Zezwolenia muszą opierać się na szczegółowym planie zarządzania ryzykiem (art. 6 ust. 3), który musi być zgodny z wymogami określonymi w art. 5. Ponadto w załączniku II wymieniono wszystkie kluczowe elementy, które należy uwzględnić w planie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem wymaga identyfikacji ryzyka i zarządzania nim w proaktywny sposób. Opierając się na analizie kluczowych elementów określonych w załączniku II, w planie zarządzania ryzykiem należy określić wszelkie dodatkowe wymogi dotyczące jakości wody niezbędne do zapewnienia wystarczającej ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska. Uznając, że zarządzanie ryzykiem jest złożonym zadaniem, w rozporządzeniu w sprawie ponownego wykorzystania wody upoważniono Komisję do opracowania specyfikacji technicznych kluczowych elementów określonych w załączniku II. Takie specyfikacje techniczne powinny być również zgodne z międzynarodowymi wytycznymi i normami, takimi jak wytyczne i normy opracowane przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO).

2.KONSULTACJE PRZEPROWADZONE PRZED PRZYJĘCIEM AKTU

Niniejsze rozporządzenie delegowane zostało opracowane na podstawie szeregu badań technicznych – w tym sprawozdań „Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge – Towards a legal instrument on water reuse at EU level”⁶ oraz „Technical Guidance – Water Reuse Risk Management for Agricultural Irrigation Schemes in Europe”⁷ opracowanych przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) – oraz na podstawie uznanych międzynarodowych wytycznych i norm, w szczególności Podręcznika planowania bezpieczeństwa sanitarnego WHO⁸, ISO 20426 (2018)⁹, ISO 16075-1 do 2 (2020)¹⁰ oraz Australijskich wytycznych dotyczących recyklingu wody (2006)¹¹.

⁶ Alcalde-Sanz, L. i Gawlik, B.M., *Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge – Towards a legal instrument on water reuse at EU level*, Komisja Europejska, Luksemburg, 2017 r., JRC109291.

⁷ Maffettone, R. i Gawlik, B.M., *Technical guidance: water reuse risk management for agricultural irrigation schemes in Europe* [Wytyczne techniczne: zarządzanie ryzykiem ponownego wykorzystania wody w rolniczych systemach nawadniania w Europie], Komisja Europejska, Luksemburg, 2022 r., JRC 129596.

⁸ WHO, *Sanitation safety planning: manual for safe use and disposal of wastewater, greywater, and excreta* [Planowanie bezpieczeństwa sanitarnego – podręcznik bezpiecznego użytkowania i usuwania ścieków, wody szarej i ekskrementów], Genewa, 2016 r.

⁹ ISO 20426: 2018. Guidelines for health risk assessment and management for non-potable water reuse [Wytyczne dotyczące oceny ryzyka dla zdrowia i zarządzania nim w odniesieniu do ponownego wykorzystania wody niezdatnej do picia].

¹⁰ ISO 16075-1:2020 Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 1: The basis of a reuse project for irrigation [Wytyczne dotyczące wykorzystania oczyszczonych ścieków w projektach irygacyjnych – Część 1. Podstawa projektu ponownego wykorzystania do nawadniania] ISO 16075-2:2020. Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 2: Development of the project [Wytyczne dotyczące wykorzystania oczyszczonych ścieków w projektach irygacyjnych – Część 2. Opracowanie projektu].

W okresie od maja do listopada 2021 r. zorganizowano pięć warsztatów technicznych dotyczących zarządzania ryzykiem w zakresie ponownego wykorzystania wody. Umożliwiły one władzom, przedsiębiorstwom zajmującym się uzdatnianiem wody i innym zainteresowanym stronom omówienia i poruszenia różnych kwestii. W rezultacie powstał zbiór studiów przypadku, z którymi można zapoznać się w wyżej wymienionych wytycznych technicznych JRC.

Eksperci z organów państw członkowskich i zainteresowane strony zebrani w ramach grupy roboczej ds. ponownego wykorzystania wody, powołanej w ramach wspólnej strategii wdrażania¹², byli ściśle zaangażowani w dyskusję techniczną na temat specyfikacji dotyczących zarządzania ryzykiem. W dyskusję była również ściśle zaangażowana grupa ekspertów ds. wody i powodzi¹³, która miała możliwość przedstawienia uwag na temat projektu rozporządzenia delegowanego i określonych w nim specyfikacji technicznych. Posiedzenia przygotowawcze odbyły się 17–18 listopada 2022 r., 13–14 marca 2023 r. (grupa robocza ds. ponownego wykorzystania wody) i 16 października 2023 r. (grupa ekspertów).

Konsultacje publiczne dotyczące projektu rozporządzenia delegowanego miały miejsce w okresie 11.1.2024–8.2.2024. Otrzymano w sumie 32 odpowiedzi: sześć od organów publicznych, dwie od instytutów badawczych, czternaście od stowarzyszeń przedsiębiorców, trzy od organizacji pozarządowych i siedem od obywateli. W niewielkiej liczbie odpowiedzi skupiono się raczej na wyrażeniu sprzeciwu wobec zasady ponownego wykorzystania wody, aniżeli przedstawieniu opinii dotyczącej specyfikacji technicznych. Część odpowiedzi była apelem o wyznaczenie konkretnych parametrów wykraczających poza minimalne wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie ponownego wykorzystania wody. W części z nich zawarto konkretne propozycje, które pomogły udoskonalić projekt.

3.ASPEKTY PRAWNE AKTU DELEGOWANEGO

W art. 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie ponownego wykorzystania wody określono podstawę prawną przyjęcia niniejszego rozporządzenia delegowanego. W szczególności art. 5 ust. 5 upoważnia Komisję do przyjmowania aktów delegowanych uzupełniających rozporządzenie w celu określenia specyfikacji technicznych kluczowych elementów zarządzania ryzykiem określonych w załączniku II do tego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie delegowane ma następującą strukturę:

- Art. 1 stanowi, że załącznik do rozporządzenia delegowanego określa specyfikacje techniczne kluczowych elementów zarządzania ryzykiem określonych w załączniku II do rozporządzenia w sprawie ponownego wykorzystania wody.
- W art. 2 określono datę wejścia w życie i stosowania niniejszego rozporządzenia delegowanego.
- Ponadto w załączniku do niniejszego rozporządzenia delegowanego przedstawiono niezbędne specyfikacje techniczne wszystkich kluczowych elementów zarządzania

¹¹ NRMCM–EPHC–AHMC, *Australian guidelines for water recycling: managing health and environmental risks (phase 1)*. *National Water Quality Management Strategy* [Australijskie wytyczne dotyczące recyklingu wody: zarządzanie zagrożeniami dla zdrowia i środowiska (faza 1). Krajowa strategia zarządzania jakością wody], Canberra, 2006 r.

¹² <https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c>

¹³ Opublikowano w Rejestrze grup ekspertów Komisji i podobnych zespołów, numer kodu E03687.

ryzykiem, aby umożliwić podmiotom odpowiedzialnym opracowanie solidnych planów zarządzania ryzykiem i zapewnienie bezpieczeństwa projektów ponownego wykorzystania wody.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 11.3.2024 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 w odniesieniu do specyfikacji technicznych kluczowych elementów zarządzania ryzykiem

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody¹⁴, a w szczególności jego art. 5 ust. 5 akapit drugi,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) 2020/741 określono minimalne wymogi dotyczące bezpiecznego ponownego wykorzystania wody do nawadniania w rolnictwie. Art. 6 tego rozporządzenia wymaga, aby otrzymywanie i dostawa odzyskanej wody podlegały obowiązkowi uzyskania zezwolenia oraz aby takie zezwolenie opierało się na planie zarządzania ryzykiem. W art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia zawarto z kolei wymóg, aby plany zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody opierały się na elementach zarządzania ryzykiem wymienionych w załączniku II do tego rozporządzenia.
- (2) Opracowanie planu zarządzania ryzykiem ponownego wykorzystania wody może być skomplikowanym zadaniem, wymagającym multidyscyplinarnego podejścia i zaangażowania kilku podmiotów w jego przygotowanie. Z tego powodu konieczne jest ustanowienie specyfikacji technicznych kluczowych elementów zarządzania ryzykiem określonych w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2020/741, aby zapewnić, by plany zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody były solidne, wysokiej jakości i oparte na podejściu systematycznym. Celem jest bardziej szczegółowe określenie, w jaki sposób autorzy planu zarządzania ryzykiem i zaangażowane w jego ustanowienie osoby oceniające ryzyko powinny odpowiednio uwzględnić wszystkie kluczowe elementy poprzez ustrukturyzowaną i kompleksową analizę systemu ponownego wykorzystania wody. Powinna istnieć możliwość wykorzystania istniejących protokołów oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem do przygotowania planu zarządzania ryzykiem, pod warunkiem że przestrzegane są specyfikacje techniczne określone w niniejszym rozporządzeniu delegowanym.

¹⁴

Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32.

- (3) Aby plany zarządzania ryzykiem zawierały solidne dowody na poparcie ustanowienia środków zapobiegawczych i barier oraz zapewnienie, aby nawadnianie odzyskaną wodą było bezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska, powinno ono być poparte najbardziej wiarygodnymi dostępnymi dowodami naukowymi i innymi źródłami potwierdzającymi, w pełni udokumentowanymi w planie zarządzania ryzykiem.
- (4) Systemy ponownego wykorzystania wody istniejące w państwach członkowskich mogą się różnić pod względem ich struktury i mogą służyć dużej liczbie użytkowników końcowych. Ponadto jeden plan zarządzania ryzykiem może obejmować więcej niż jeden system ponownego wykorzystania wody, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2020/741. Specyfikacje techniczne kluczowych elementów zarządzania ryzykiem powinny być wystarczająco elastyczne, aby uwzględnić te różnice, zapewniając jednocześnie kompleksowy przegląd systemu i wystarczające informacje umożliwiające zidentyfikowanie wszystkich potencjalnych rodzajów ryzyka,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Specyfikacje techniczne kluczowych elementów zarządzania ryzykiem określonych w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2020/741 zawarto w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 11.3.2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN